

Híradó

1. szám

2008. július 25.

a mai lap **TARTALMA**

Beköszöntő.....	1
Városnézés Pécssett.....	2
Pillanatképek.....	4

Beköszöntő

A XLVI Országos Postás és Távközlési
Természetbarát Találkozó és Túraverseny
Dr. Szarka György emléktárgy – Pécssett

Pécs város - 2010-ben Európa Kulturális Fővárosa – immár harmadszor adott otthont az Országos Postás és Távközlési Természetbarát Találkozó és Túraverseny Dr. Szarka György emléktárgyának. A mai rendezvényen számosan vannak, akik emlékeznek az első alkalomra, amikor még a postás-, a távközlési- (köztük a kábelépítési ipar) és a rádióműszaki dolgozói valamennyien a Magyar Posta dolgozói voltak. A második Pécsi helyszínű rendezvény fő szervezője Pencze Pál szaktárs volt. A mai – harmadik Pécsi Találkozó és Túraverseny Pencze Pál szaktárs, a Postások Szakszervezete elnöke nyitotta meg. Megnyitó köszöntőjéből okkal fontos kiemelni, hogy ma a XLVI. OPTTTT-n olyan

közösség jött össze ismét baráti találkozóra – és persze versenyre – akiket már tizennyolc éve kiszerveztek közös munkahelyükről a Magyar Postából. A fényképek tanúsága szerint is azért számosan vannak már közöttünk, akik életkoruk miatt nem voltak „postások” hanem postai-, távközlési, vagy a postához-távközléshez kapcsolódó iparágak dolgozói, mégis valami összehozott minket.

A házigazda **Zágorhidi Czigány Zsolt** a DPSE nevében is köszöntötte a rendezvény résztvevőit, és felmutatta a vándorszerleget, amelyről elmondta, hogy „nem az igazi”, mert voltak akik nem áttaláltak végleg megnyerni vándorszerleget. Bemutatta és a megnyitó során szigorúan őrizte XLVI. OPTTTT-n elnyerhető legszebb díjat a vándorszerleget. – Még az is lehet, hogy a következő versenyre a vándorszerleg valamilyen „kíséretet” kap, hogy az előző XLVI versenyt követően melyik csapat őrizte átmenetileg vagy végleg a szerleget.

Úgy lehetett megítélni a megnyitó során, hogy a szervező csapat jó munkát végzett. Olyannyira jót, hogy Siraky Béláné a TÁVSZAK MTDSE Miskolc nevében már be tudta jelenteni, hogy 2009-ben a XLVII. Országos Postás és Távközlési Természetbarát Találkozó és Túraverseny Dr. Szarka György emléktárgyának Kecskemét városa ad helyet, a kecskeméti szaktársaink rendezik a versenyt. Lukács Balázs barátunk már a XLVIII. találkozó helyszínét is bejelentette – húsz év múltán újra Zirc.

Az időjárás hasonló a tavalyi miskolci időjáráshoz – pedig azon Lukács Balázs barátunk nem is vett részt -, esik. Olyannyira esik, hogy a szabadtéri megnyitót zárt térre kényszerítette, de Pencze Pál elnök úr – mint Pécssett szerető pécsi polgár – megígérte nekünk a szombati kellemes napos időt.

Beszéltünk Megnyitóról, az Időjárásról, a jövő programjairól, nézzük a szállást. A megnyitó kezdetéig nem érkezett meg mindenki, de várhatóan a szervezők munkáját dicsérendő mindenki időben, fennakadás nélkül megkapta szálláshelyét – ha nem így volt kérlek jelezzétek. A kollégium épülete már elérte a felnőtt kort, így a ma már helyenként megjelenő léghűtő berendezésekkel nincsenek a szobák ellátva, de a délutáni zápor klimatizálta a szobákat.

A csendes esőben a versenyzők jól kipihenik magukat, és frissen – „ahogyan a szolgálati szabályzat előírja” jelentkeznek a START helyen a tervezett indulás előtt öt perccel.

Az időben beérkezők Sámóczi István bográcsából pótolhatják elvesztett energiájukat, akik késve érkeznek talán még kaphatnak mangalica-zsíros kenyeret, ám akik azt is lekésik déli irányba kövessék az Orfű – Pécs országutat.

A jó programról a házigazdák, az időjárásról Pencze Pál szaktárs, a jó társaságról a versenyzők maguk gondoskodnak, a lap szerkesztői ehhez már nem tudnak mit hozzátenni. Folytatnám az írást, de „vidéknek bontok”.

2008. július 25.

Sárközi András

Városnézés Pécsen

Pécs folyamatosan szépül, készül Európa Kulturális Fővárosa lenni. Feltárták, kibontották korábban elrejtett értékeit, terek, házak újulnak meg, újat építenek. Nem szabad Pécsről elmenni anélkül, hogy legalább egyet ne sétáljunk a belvárosban, javasolom a Híradó olvasóinak, tegyenek egy rövid sétát. Induljanak el.

Szombaton képzett, a várost magáénak érző idegenvezető vár mindenkit, aki nem a túrázást, vagy a túraversenyt választja fő napi programnak. Talán nem is jó megnevezés az „idegen-vezető” de ez a megszokott, lehetne vendégvezető inkább. Engedtessek meg egy szubjektív élmény. Volt időszak, amikor sok időt töltöttem Szegeden. Azt hittem már megismertem a várost, amikor szakképzett vezető mutatta meg mit is kell látni, vagy nézni – hihetetlen volt a különbség.

Nem lehetek konkurenciája a „vendégvezetőnek” inkább azok figyelmét hívom fel néhány kihagyhatatlanra a teljesség igénye nélkül, akik programjában szombaton a Mecsek szerepel. Ha tehetitek vasárnap szánjatok rá néhány félórát.

Zsolnay-kút,

A város legismertebb közkútja a Széchenyi tér déli részén, virággal beültetett kör közepén áll. A szürkés mázas pirogránitból készült négyméteres, szecessziós alkotást Pilch Andor tervezte. A feljegyzések szerint Pécs városában valamikor közel félszáz csorgókút működött. A gyárat felvirágoztató Zsolnay

Vilmos fia, Miklós 1908-ban ajánlott fel a városnak egy dísz-kutat édesapja emlékére. A műalkotás 1912-ben készült, de csak 1930-ban állították fel. Jellegzetessége a négy darab, sárgászöld eozinmázzal burkolt ökörfejes vízköpő, amely a világhírű

nagyszentmiklósi aranykincslelet egyik állatfejes ivócsanakjának mintájára készült. Ugyancsak az eozin teszi ragyogóvá a plasztikus rátéteket: az északi (a dzsámi felé eső) és déli oldalon a város címerével, a keleti és nyugati oldalon pedig a Zsolnay-gyár öttornyos emblémájával.

Dzsámi, belvárosi templom

Az egykori Szent Bertalan-templom helyén épült fel a török dzsámi 1543-46 között. A török kiűzése után a jezsuiták kapták meg, a minaretet lebontották, az épületet átalakították, de az ma is őrzi az iszlám jegyeit. Kupoláját tartó falak nyolcszögletűvé válnak, a dzsámi külső képét ma is a szemárhátíves ablakok határozzák meg. Belépve is a török építészeti elemek a jellemzők: sztalaktitboltozat, a boltívek vörös-fehér csíkozása, a bronzlámpák. A dzsámi imafülkéje (mihrábja) a délkeleti fal tengelyében látható, festése rekonstrukció. Ettől balra és jobbra Allah és Mohamed nevének felirata figyelhető meg. Sztalaktit boltozata, szemárhátíves ablakai a mai keresztény templom hangulatában érdekesen idézik fel a török építészet sajátosságait. Szenteltvíztartói török mosdómedencék voltak. A kupolából azonban angyalok tekintenek a látogatóra - a kétfelé néző oltár (ennek helyén volt a dzsámi eredeti bejárata) túloldalán

található, újonnan épült rész pedig már minden elemében keresztény. A falakon Gebauer Ernő pécsi festő falkép sorozata a város katolikus templomainak múltját idézi fel. A dzsámi építtetője Gázi Kászim, a később budai pasa volt. A dzsámi épségben maradt a város visszafoglalásakor. Ezután a jezsuiták templomuknak használták. 1702-ben, majd 1766-ban átalakították, 1939-42 között az átalakítások és a későbbi hozzáépítések falai közül kibontották a dzsámit, és ezzel egy időben toldották hozzá északon a ma is meglévő félköríves építményt.

A mellettük álló fém harangláb (tervezője Bachman Zoltán) alaphelyzetben öt méter magas - harangozáskor viszont (naponta három alkalommal) tizenhárom méter magasba emelkedik. Előtte Szent Bertalan szobra áll, Rétfalvi Sándor szobrászművész alkotása.

Csontváry Múzeum

Nagy Tarpatok a Tátrában, Vihar a Hortobágyon, Baalbek, Magányos cédrus, A Panaszfal bejáratánál Jeruzsálemben, Mária kútja Názáretben, Jajcei vízesés - és még sorolhatnánk a remekműveket, amelyek itt együtt láthatók a magyar festészet

magányos óriása, Csontváry Kosztká Tivadar életmű-kiállításán. A múzeumot Gerlóczy Gedeon gyűjteményéből alapították 1973-ban. A kiállításon láthatók a müncheni tanulmányrajzok, a festői munkásságot már a kezdeteknél is jellemzően bemutató festmények, mint a madarakról készített sorozat, vagy a szomszédasszony Prazenkáné (Almát hámozó öregasszony). Együtt láthatók az 1910-es évek közepén létrejött nagyméretű, szimbolikus kompozíciói - főművei. A Baalbek, a művész által legjelentősebb napút-festménynek tartott alkotás - a legfelségesebb helyszín képe, ahol minden együtt van: a világító színek, a dekorativitás, az energia és a monumentalitás. A Magányos cédrus az öröklét, és egyúttal az alkotóművész halhatatlanságának szimbóluma; metaforikus önarckép. A Panaszfal bejáratánál Jeruzsálemben az évezredes imádkozás helyszínén megforduló hívek karakterének állandó váltakozását mutatja meg. A Mária kútja Názáretben című képén a gyermekét tartó Mária központi alakja, mint a gótikus oltárképeken, kiemelkedik környezetéből. Mögötte, a kútba vizet öntő bajuszos, szakállas férfi Csontváry önarcképe - a forráshoz érkezők számára maga a festő biztosítja az életet; ő a Madonna mellett a legfontosabb szereplő.

A múzeumban láthatók századforduló magyar festészetének egzotikus, napsütötte helyszínei: Jajce, Athén, Taormina, Mosztár, Castellamare - sajátos művészi

tolmácsolásban. Bemutatják a másfél évtizedes pályafutás végső rezdüléseit, grafikákat, kompozíciós töredékeket, vázlatokat is.

Ókeresztény sírkamrák - Cella Septichora Látogatóközpont

A Dóm téren, és lejjebb, a Szent István téren is, már a Világörökséggé nyilvánított ókeresztény temető területén járunk. A kettőt elválasztó sétányról nyílik a Cella Septichora Látogatóközpont - modern bejáratán át juthatunk el az ókeresztény emlékek többségéhez. Magyarország világörökségi helyszínei között a pécsi ókeresztény temető az egyetlen olyan terület, amely kifejezetten régészeti-művészettörténeti értékei miatt került fel a rangos listára. Az eddigi kutatások és ásatások különböző sír építményeket és több mint száz sírt tártak fel itt. Ezek a sírok elsősorban építészeti szempontból, változatos alaprajzaik miatt különlegesek a római birodalom IV. századi építészetében: a nyugati területeken nagyon sok földfelszínre épült

mauzóleum ismert, míg a balkáni területeken inkább a föld alatti sírkamrák a jellemzők. A viszonylag ritka kétszintes építmények Pécssett a keleti és nyugati sír építészeti hatások együttes jelentkezését mutatják. A hétkarélyos temetői épület, a Cella septichora nevét viseli a látogatóközpont, de itt látható a Korsós és a Péter-Pál sírkamra, amelyek értékes falképeikről kapták nevüket, és több más, számozott sírkamra is. Az ország egyik legjelentősebb ókori temetői épülete az Ókeresztény Mauzóleum. Ez a Látogatóközponton kívül található, ahogy az Apáca utca 8. és 14. szám alatti házak udvarán feltárt két ókeresztény temetőrészletet is. A régészeti kutatások nem fejeződtek be, az eddig feltárt jelentős értékek közül jelenleg egyedül a székesegyház keleti szomszédságában található háromkaréjos építmény, a Cella trichora maradt továbbra is elzárva a nagyközönség elől, 1,30 m magasságig álló falainak értékes XII. századi falfestményei csak engedéllyel tekinthetők meg.

Székesegyház (Szent Péter és Pál)

A bazilika a Dóm tér és a város egyik legfontosabb történeti emléke. Valószínűleg korábbi, IV-VI. századi templom felhasználásával épült a XI-XII. században. Mai neoromán stílusú alakját a XIX. század végén kapta. Formáját 1891-ben nyerte el jeles művészek közreműködésével. A fő- és mellékhajók freskóit a német Beckerath Mór és Andreä Károly, a kápolnákét Székely Bertalan és Lotz Károly festette, a figurális faragványok Zala György és Kiss György munkái. A Szűz Mária-kápolnában kapott helyet a kincstár; a Corpus Christi-kápolnában látható vörösmárvány pasztofórium a XVI. század elején készült, és a hazai rendszánsz egyik legjelentősebb emléke. A XI. századi, öthajós altemplom helyén lehetett az egykori épület magja. Évszázadokon át temetkezőhely volt. Most már bizonyított, hogy itt nyugodott, és most már jelölt sírban nyugszik Pécs egyik legismertebb püspöke, Janus Pannonius, a humanista költő.

Pillanatképek

A XLVI. Országos Postás, Távközlési Természetbarát Találkozó és Túraverseny

Kiadja: HHT'98 Kft.
1107. Budapest, Ceglédi út 30.
Felelős kiadó: Lukács Balázs
Szerkesztő: Sárközi András, ifj. Szilágyi Bertalan
készült 100 példányban